

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírángyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyitott sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Nagyenyed, 1907. decz. 11.

A Pesti Hírlap f. hó 5-diki számában erdekes és megszívlelésre méltó cikket közöl „Politika és közigazgatás” cím alatt.

A politika inficiál mindent Magyarországon. S mivel a politikánk tele van piszokkal s erkölcsi rothadással, természetes, hogy a rothadás bizillusa átmege a politikából minden szervtükbe, még a közigazgatásba is.

A régi jó időkben, mikor a mai kormány-pártunk még ellenzék volt, igen eles támadásokat intézett a szabadelvű párt-kormány ellen, hogy ez a főispánjaival pártpolitikát csináljat a közigazgatásban. Sőt emelkedtek tekintélyes hangok, melyek a főispáni állás eltörlését is követelték.

A mai törvények vagy tán jobban mondva a mai gyakorlat szerint a főispán a kormány politikai megbízottja a közigazgatásban. Tehát természetesen pártpolitikát képvisel s így, ha az illető főispán érettsége s tapintata nem találja meg a határvonalat, ameddig a befolyása és a beavatkozása mehet, akkor igen nagy zavarokat támaszthat a közigazgatásban.

A jelenlegi főispánok különösen eltévesztik hivatásukat. Nekik tulajdonképpen egyáltalán nem volna szabad pártpolitikát csinálniuk, mert hiszen most nincs pártpolitikai, hanem csak koalíciós kormányunk. Mikor magának a kabinetnek nincs és nem is lehet politikája, akkor milyen pártpolitikát akarnak a főispánok képviselni és érvényesíteni a megyékben? Vagy mindegyik főispán olyan politikát fog csinálni, amilyen protekcionának köszönheti az állását s az egyik törvényhatóságban 48-as, a másikban néppárti, a harmadikban alkotmánypárti politikát csinálnak? Gyönyörű kis belkormányzati politika fog így Magyarországon uralkodni. S mikor a főispánokat cserélgetni fogják, akkor a pártpolitikai irány is cseréberéltetik a vármegyében?

Ugy a belügyi kormányoknak, mint a főispánjainak ebben az átmeneti korszakban nem volna szabad semmiféle pártpolitikát sem csinálni a törvényhatóságokban, hanem csakis becsületes közigazgatási politikát, amelynek legelső feltevéte, hogy a közigazgatásból ki kell különbölni minden politikát.

Elvi jelentőségű dologképpen emeljük ki az egyes konkrét esetekből, hogy a belügy-miniszternek sürgősen el kell rendelni, hogy az összes törvényhatóságban lebegő fegyelmi ügyeket azonnal leárgyalják, hogy a tisztújítás előtt minden fegyelmi ügy tisztázva legyen. Azt az abszurdumot, hogy tisztviselők fegyelmi ügyeit mesterségesen elhúzzák csak azért, hogy a tisztújításon hátrányban legyenek, túrni nem szabad. Számos vármegyében előfordulhat ily eset, azért általános rendelkezésre van szükség.

Ugy tetszik nekünk, hogy a Pesti Hírlap ezen sorai nagyon találják vármegyéinkre. Daczára annak, hogy a főispán úr a mult törvényhatósági közgyűlésen tiltakozott azon feltevés ellen, mintha őt a megyei ügyek intézésében politikai pártszempontok vezetnek.

A szegény tanulókat segélyező kör estélye.

Azt már el kell ismernünk, mert évek hosszú során át be lett bizonyítva, hogy változatosság és ötletesség szempontjából a városunkban rendezett jótékonyezelű mulatságok közül a legteljesebb sikert a szegény tanulókat segélyező kör mutathatja fel. Meg sokan vannak, akik emlékeznek a 3 napon át tartott bazar vidám óráira, a virág-bazarra, thea-estélyekre, Pulszky Ferencz, Tordai Graill Erzi, Ispánovich Sándor felolvasására, a gyönyörű jelmez előadásokra; bizony ezek sok változatosságot mutattak fel és sok igazi gyönyörűséget szereztek közönségünknek, mely szívesen ajdozott a jótékony ezélra.

Ilyen ötletes és sikerült estély volt folyó hó 7-én, melyre oly szép és oly nagy közönség gyűlt össze, hogy végtelenül lehetett sajnálni a megfelelő nagy terem s különösen az alkalmas színpad hiányát. De hat szívesen szorongtunk egy kisse, mert többet kaptunk az élvezetből, mint amennyire számítottunk.

Már Szász Iluska és Winkler Lia kisasszonyok szép zongora-játéka fölkellette az érdeklődést s a sürű tapsot bravuros ráadás-sal viszonzották.

Gaal Mózes budapesti gimnázialis igazgató, az ifjuságnak poetikus írója nem sajnálta a hosszú ut fáradtságát és eljött, hogy gyönyörködtesse és egy kis okulást is nyújtson a társadalom szomorú és nyomoru osztályairól. Egy level keretében válaszol vidéki földije azon kérdésére, hogy mi az a mozi? és mi az a cabaret, amikkel ugy teli van Budapest? felvonultatja a rezgő képek egész sorozatát még pedig művészi előadásban, mely mélyen meghatott és szívből jövő éljeneket fakasztott.

Jött az estély várva várt clouja: a magyar ipar egy sorozatának bemutatása reklámképek hű, élő s ennél fogva igazán hatásos személyesítése által. A szép képek még szembek, a humorosak még humorosabbak voltak. A kellemes meglepetés az igazi szépségek láttára s a kitörő derűtség a finom, jó ízű humor kifejezéseire legjobb bizonyíték arra, hogy finom izlésű bájos ifju hölgyeink és egyes kedves fiatalágunk mire képesek, ha jó kedvvel vállalkozik a rendezésre egy olyan közszeretben álló, fárahatlan urnó, mint Sándor Jenőne — Juchó Ilona és ezen nem csekély feladatot oly művészi izlésű urnók segítettek megvaló-

sítani, mint Baranyay Karolyné és Uray Lászlóné. E helyen is felmácsolnunk kell a közönség elismerését ugy az igen tisztelt rendezőknek, mint az aranyos kedélyű ifjuságnak, a reklámképek briliáns személyesítőinek, kik közül többen igazán festői szépek voltak.

A rendezőség ötletessége azonban nemcsak a pusztá bemutatásban tünt ki, hanem pompás versekben „reklamizotta” egy ügyes „ki-kialto” által a magyar ipart. Szegedy Geza h. tanár köztetszésre vegezte ezt a tisztet s befejezte Berde Amal k. a. mint „Hungaria” szep szavalatával.

Azután jöt a többi mulatság. Szerencsekosarakot hoztak elő, telve mindenféle szep-pel, jóval. Nő, ezek aztán jó kezekre, kedves hölgyek gondozására lettek bízva. Alig tet el egy negyed óra s ki lett fosztva minden kosár és cserebe pengő érc jutott a jótékony ezélra. Így aztán gyorsabban kezdődhetett a tánc s Kaló Geza húzta a szebbnél-szebb notákat reggelig.

Hat kerem: ezt a fenyesen sikerült mulatságot ismét besorozhatja szep emlékei közé a nemes föladatainak buzgón élő jótékony egyesület.

Es egyuttal ki kell emelnünk Szabó Frigyes es Tarsa szives előzékenységet, mit leg-ujabb, legjobb szerkezetű lámpaik atengedésével tanusítottak. A kitűnő világítás, melyet lámpaik arasztottak, sokat teti a reklámképek szépségének pompás bemutatására.

Az ügyes kis színpadot Gerendly Albert praktikus asztalo-unk alhitotta fel szives előzékenységgel es Hegyi János ismert gepesünk is örömmel engedte at automobiltját, melynek virágokkal díszített belsejében gyönyörűen nezték ki szépeink. Mindenki szívesen tett, ajdozott s bizony az ilyen egyetértésnek meg is lehetett a jutalma: a közelismeres.

—n.

Levelezés.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Sokan vannak, akik ha valamit nyomtatásban olvasnak, szent igazságnak hiszik el; de olyanok is vannak, akik arról amit olvasnak tudják, hogy éppen az ellenkezője áll, mégis elhiszik csakis azért, hogy mások által is elhitessék. Nem vagyok hírlapíró, nem is szokásom a hírlapokba írni es ha mégis teszem azt neha, higgye el nekem nagyon nehezemre esik es jelen alkalommal is csak azért háborgatom soraimmal, mivel még a leghiggadtabb ember is kijön a sodrából, ha olyasmivel támadják, ami több a gyanusításnál is.

Ezt teszi az „Alsófehér” folyó évi december 5-én 98. számában megjelent „Rut-haj-sza” című, dr. Ajtay József által irt vezércikk. Ami ezen cikkben össze-vissza hadart Verespatak község-házának ügyét illeti, arra nincs feleletem; arra vonatkozólag becses lapjának folyó évi november 24-en kelt

94. számában azt velem, nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is megadtam a kellő választ és felvilágosítást, de már a székhely-át helyezés kérdésehez nekem is van némi hozzászólásom és különösen dr. Ajtay József-hez, aki úgy látszik feltűnni vagyó viselkedésében szenved és minden áron ki akarja mutatni önzetlenséget és hazafiságot; hát ez nagyon szép, csak folytassa tovább, de ne igyekezzen az ügy érdeméből kilógó lólabát elitakarni, mert nem engedem.

Ugyan kérdem, igazán a község érdekét hordja a szíven akkor, amikor a lólabával jobbra-balra kapálódzik és mindeképpen el akarja velem hitetni hazafiságot! Miért is tartja szerezetlenségnek a székhelynek Abrudbányára leendő áthelyezését! Meg eddig semmivel sem indokolta és így tehát mivel én tudom indoklását, meg is mondom: bátyja Ajtay Árpád vegyeskereskedő Verespatakon és 2. mond két italmérséssel rendelkezék, tehát csak méltányos, hogy bátyja anyagi érdekeit megvédenie egy testvér!

No, lassa, miért nem mondotta miadjárt először, hogy tudják azok is az ön nemes intencióját, akik az ön felszólalásaiban csak az önzetlenséget látják és ne engedte volna ezen elhallgatott titoknak általam leendő felderítést! Azt mondja, hogy Abrudbánya nem hajlandó jelenben az áthelyezést támogatni; de hát hogy merészel ilyent állítani, amikor a folyó évben már harmadik ízben mondotta ki a képviselő testület egyhangulag — hallja! — egyhangulag, hogy kerüli a székhely áthelyezését, sőt tovább megyek: külön kervenyt nyújtott be ez ügyben a vármegyéhez illetékes helyre juttatás vegett és még tovább megyek: alig 10 napja, a képviselő testület egyhangulag elhatározta küldöttséget meneszteni a belügyminiszter úrhoz a székhely áthelyezése ügyében; és még tovább megyek: éppen az Ajtay-család puszpajtása dr. Lukács Antal, az abrudbányai koalíció fardhatlan buzgalmu, érdemes elnöke és Abrudbánya város egyik legderékabb magyar polgára (Vulkan ur szerint) és az én halalos elleneségem — ő maga is megszavazta a folyó év október 28-án tartott közgyűlésben a székhely áthelyezését és tehát mindezek mellett mégis tisztán csak az én érdekemet igyekszik feltüntetni! Tovább folytatja a cikkíró úri és azt mondja, hogy most a belügyminiszteri székben nem Kristóffy, a magyarság megfojtására kész kalandor ül; ebben teljesen igaza van, de ugyan edes barátom, minek nem nevezte Kristóffy-t annak idején kalandornak, amikor kedves sógorának, dr. Ebergényi Sándor miniszteri osztálytanácsosnak megszerezte a tanácsosi címet! Erre mit felel! No, hát megmondom én: akkor más világot élünk, mert aki Rudnay mellett szolgált, megerdemelte a kitértetést is, de ha most Krisóffy-t nem szidná, akkor nem lehetne hazafi. Én is azt mondom, hogy más ül most a belügyminiszteri székben és pedig egy olyan ember, aki ha valamit mond, meg is tartja, mert ugyanis éppen Andrassy Gyula belügyminiszter úr ő nagyméltósága jelentette ki a székhely áthelyezés ügyében járt küldöttség előtt, hogy: „kérsük jogos és méltányos”; ami pedig jogos és méltányos, az igazságos és törvényes; attól senkit sem lehet megfosztani, még az ön kedvéért sem és így biztos tudatában vagyok annak, hogy egy Andrassy megtartja amit ígért és meg akkor, amikor a törvényhatóság megszavazta a székhely áthelyezését. Ön úri úr, úgy látszik azt várta a régi, kipróbált és tisztességes garda fejeitől, hogy Verespatak község érdekében mondtak volna ellen a közgyűlés határozatának, mert hát különben a kereskedő bátyja anyagilag károsodni fog; hát ugyan kerem, ne legyen olyan naiv! hát mondja meg, mozgatta-e Verespatak a fülét, amikor a törvényhatósági gyűlésre a székhely-át helyezés kérdése kitértetett! volt-e valaki jelen Verespatakról a gyűlésen! de hát joggal kérdezhetem én is, miért támaszkodik éppen a régi garda embereire és miért nem tesz szemrehányást saját partjának embereire, hiszen ők sem szóltak fel! persze ön is verespataki — szeretik, ha a sült galamb berepül a szájukba, igen ám, de most én vágom vissza önnek: sem Kristóffy ül a belügyminiszteri székben,

hanem Andrassy, mert dolgozni kell és nem siránkozni.

És hogy a tisztelt Szerkesztő úr is tisztán láthassa, mennyire kívánatos a székhely-át helyezése, hivatkozom a következő hatóságokra, a kikhez egészen jogosan kérdést intéztem hivatalosan a székhely-át helyezés ügyében és véleményüket kikértem és a kik egytől-egyig föltétlenül — hallja úri úr — föltétlenül óhajtanának és közérdekben állónak tartják a székhelynek Abrudbányára leendő áthelyezését; ezen hatóságok a következők: m. kir. pénzügyi biztosság Gyulafehérvár (3466—907.), m. kir. adóhivatal Abrudbánya (2680—907.), m. kir. j. erdőgazdálkodás Zalatna (794—907.) szintén föltétlenül szükségesnek tartja, de utóbbi mert a fősztolgabírósi nemzeti missziót teljesít, ellenzi, — (a mi egyszer föltétlenül szükséges a tisztviselők, járás és erdőgazdálkodás érdekében — annak véleményem szerint ellenkezője egy és ugyanakkor nem véleményezhető). A m. kir. banya- és fémbevaltó hivatal Abrudbányán (2246—907.) értesítésében írja: Abrudbánya a fősztolgabírói járás központja, a járásbírósi is ott van, az egyes felelősek ügyeik elintézésénél tetemes könnyítést nyújt és így a törvény rendelkezéseinek is megfelelő, de mindennek ellenére több más indokból ellenzi; m. kir. állattenyésztési felügyelőség Kolozsvárt (1655—907.) föltétlenül óhajtja, sőt ez ügyben már ő maga is tett felsőbb helyen lépéseket; m. kir. 21. honvédkiegészítő parancsnokság Kolozsvár (1005—907.); m. kir. erdőgazdálkodás Abrudfalva (787—907.) államerészet érdekében igen kívánatosnak tartja; m. kir. pénzügyigazgatóság Nagyenyed (42449—907.) föltétlenül kívánja egészen közgazgatási politika és az 1889. évi XXVIII. t. cz. alapján, hogy t. i. a járás székhelyén adóhivatal legyen; cs. és kir. 50. számú hadkiegészítő parancsnokság Gyulafehérvár (3159—907.) czelszerűnek találja, mert Abrudbánya képezi tulajdonképpen az egész járás közlekedési központját, a honnan a közlekedés a járás összes részeiben minden időszakban könnyebb, mint Verespatakról és úgy háború, mint béke idején a fősztolgabírói hivatal székhelyét jobbnak felel meg Abrudbánya, mint Verespatak.

Ezekből azt hiszem eléggé világos, hogy itt nem a románok kérdéséről van szó, a mint cikkíró mindenütt és mindenkor igyekszik ezen kérdést feltüntetni és hazafiság leple alatt, csak hogy a családi politikája érvényesüljön, mert hiszen a fentirt hatóságok tudomásom szerint nem románok, — hanem tisztán maganérdekről, — a mit az előadottak eléggé igazolnak.

De hogy még tisztább képet nyerjen a tek. Szerkesztő úr arról, hogy cikkíró miért is szeretne engem befeketíteni panaszával és feljelentésével, azt is megmondom: az úri úr az általános képviselő-választáson szerett volna fellépni, a mit igazol bátyjának hozzám írt levele és a „Magyarország” című lap 1906. évi április 15-én megjelent száma, melyben a többek között az áll, hogy „a rokonok részéről felleptetett jelölt alkotmánypárti programmal szándékozik fellépni, a mire meg is van a jogcíme, mert sógora, Ebergényi Sándor belügyminiszteri titkárnak, a kerület volt szabadelvű párti képviselőjének, aki legutóbb Rudnay Béla mellett mentette az alkotmányt s ez adjutánsi minőségében az osztálytanácsosi címre és jellegre szerezvén érdemeket, sógorát Ajtayt most alkotmánypárti programmal lépteti fel, hogy a mandátum a család kezében maradjon” stb. (Azonban nincs tudomásom arról, hogy Ebergényi ezért valakit felelősségre vont volna.) Én még jóval ezelőtt tudtára adtam neki, hogy csak egyszer volt Budán kuttyavásár, tehát ne ugráljon, mert nem ő van a soron és tehát miután jól tudja, hogy a míg én itt vagyok, ő nem is próbálkozhatik (persze kellene egy jó koncepció, mindent elkövet ellenem és bizony vannak egynehányan, a kik felülnek neki; de dühöng az úri úr, azert is, mert sajtópert akasztottam a nyakába és a hurok kezd már szorulni, de hát minek fel, hiszen még az is megeshetik, hogy felmentik!

Ezekről óhajtottam a tek. Szerkesztő urat értesíteni és ezzel befejezem cikkíróval a

hirlapi uton való tárgyalásokat és csak arra kérem őt, ne igen ugráljon, mert fejlőd, hogy még kiugrik a bőréből, pedig sajnálom, hiszen kedves rokonom.

A Tekintetes Szerkesztő úrnak
Verespatakon, 1907. december 7-én,
igaz tisztelettel kész híve
Incze Antal,
a verespataki járás fősztolgabírája.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Értékeztet** volt f. hó 10-én dr. Varró László polgármester elnöke alatt az 1908. évi költségvetés tárgyában. Az értékeztet megállapította azon forrásokat, melyekből a képviselői közgyűlés pótladó nélkül fedezheti az első tervezetben 16 ezer koronában megállapított hiányt. A közgyűlés jövő szombaton lesz.

— **Halálozás.** Kristyory Ákos, nyug. m. kir. pénzügyigazgató-helyettes; Kristyory Ida özv. Müller Mihályné és családja; Kristyory Károly és családja; Kristyory Zsigmond, mint testvérei a maguk, közeli és távoli rokonok nevében fájdalomteljes szívvel jelentik szeretett testvérök és jó rokon kristyory Kristyory Lajosnak élete 52 ik évében folyó hó 10-én tüdőgyulladás következtében történt gyászos elhunytát. Boldogult hült tetemi 1907. évi december hó 12-én délután 1/2 3 órakor fogtak a róm. katolikus gyászszertartás szerint az ev. ref. sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat 1907. évi december hó 13-án délelőtt 9 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Emléke legyen áldott!

— **A prot. nőegylet** folyó hó 15-én délután 5 órakor a Bethlen-kollégium dísztermében műsoros összejövetelt rendez. Műsor: 1. A XC zsoltárt énekl a gyülekezet. 2. Felolvas: L á z á r Istváni kollégiumi tanár. 3. C s i k i Istvánné úrnő énekl Meyerbeer „Hugonották” cz. dalművéből az „Apród” ariát; zongorán kíséri S z e i d I József VIII. gimn. tanuló. 4. Szaval: Winkler Lia k. u. 5. „Vasárnap reggel” fordítar. Előadja a nagyenyedi iparos daloskör.

— **A Szabad Liczeum** f. év 8-diki előadását nagy közönség látogatta, mely nagy elismeréssel hallgatta Bodrogi János tanár élvezetes és tanulságos előadását Árpádról és a honfoglalásról. Az előadást vetített képek illusztrálták. A következő előadás — úgy hulljuk — csütörtök délután lesz.

— **Jégpálya.** Az idén idejében történt gondoskodás a jégpályáról; a part már szépen egyengetve, a mader pedig vízzel megtöltve készen áll az első fagyra.

— **Nagyenyedi daloskör — Dáván.** A helybeli Iparos-Önképzőkör daloskara karácsony másnapján hangversenyt rendez Dáván. A dévaiak megígérték támogatásukat. A részletes programot a jövő hét folyamán közölhetjük.

— **Csipkeverő tanfolyam.** A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszterium által a folyó év nyarán rendezett csipkeverő tanfolyamot végezvén, annak terjesztése céljából 1908. évi január hó 2-től kezdődőleg minden hét csütörtök és szombatján ingyenes tanfolyamot nyitok. Felkérem mindazon elemi, polgári, ismétlő iskolai növendékeket és felnőtt hölgyeket, kik ezen tanfolyamon részt venni óhajtanak, jelentkezzenek Tahyné Petrás Irma tanítónőnél. Jelentkezni lehet a leányiskola épületében levő el. isk.

igazgatósági irodában folyó hó 15-én d. u. 2—4, és a jövő hét minden egyes napján d. e. 11—12 óráig. Huszadikán tuli jelentkezések figyelembe nem vétetnek. Beíratkozási díj 1 kor., mely közköltsegek fedezésére fog fordíttatni.

— **Pénzüntézetek szövetsége.** Hunyad vármegye 19 legtekintélyesebb pénzüntézetének vezetősége Hajduczy József dévai takarekpénztári vezérigazgató elnöklésével gyűlést tartott és kimondotta, hogy a hunyadmegyei pénzüntézetek szövetségévé alakulnak. Az alakuló közgyűlés februárban lesz.

— **Tűz.** Csongván m hó 22-én tűz volt. Hirtelen egymásutánban a harmadik eset. Bogdán Tódor háza gyuladt ki a háziak otthorról való távollétükben. A tüzet egy Roska Mária nevű asszony vette észre; lármát csapott, mire a szomszédok eloltották. A fedél csaknem teljesen elégett.

— **Számadás.** A nagyenyedi iparos-ünképzőkör 1907. decz. 1-én tartott szinelőadásának („A képviselő úr”) összes bevétele 490 korona 30 fillér, kiadása 299 kor. 30 fill., maradvány 191 korona. — Felülfizettek: br. Bánffy Kázmír, Bálint János, Nagy Dani 3—3 koronát, Bakó Károly, Berkovics Béla, Gref János, dr. Jenei Elek, Králik Vilmos, Keresztes Nagy Imre, Kün Gyula 2—2 koronát, Akkermann Péter, Boer György, Horváth Kálmán, Imecs Béla, Kunsch Antal, N. N., Vajna Miklós, Wilerszendorfer Antal 1—1 koronát, Wild Tamás 50 fillér, ifj. Horváth Albert, ifj. Tomai Pál Szabó Árpád 40—40 fillért. A szíves felülfizetőknek, szereplőknek hálás köszönetet mond ezúton is a kör választmánya.

— **A Mezőség kulturája.** Az erdélyrészi Mezőségen régi panasz, hogy a községek kutjaiban ihatatlan, rossz és kevés a víz. Vásárok alkalmával Mezőszentmihálytelkén, Uzdiszentpéteren valóságos verekedés van a vizért, az oláh paraszt lakkal zárja le a kutat s néha 1 koronát kell fizetni egy veder vizért. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter elrendelte a Mezőség geológiai megvizsgálását. A kiküldött szakértők javaslata az, hogy mély furásokkal igyekezzenek a bajon segíteni s a próbafurás helyét a kolozsvármegyei Mezőszentmihálytelkét jelölték ki. Itt 800 méter mélyű furással lehet arra remény, hogy bőséges viztartó rétegeket üssenek meg, a melyek a felszín fölé szökő vízzel biztatnak. A második furás helyét Mezőörményes község alvágat tartják alkalmasnak. A harmadik pont Uzdiszentpéter s a negyedik Magyarfráta, ahol ha felszökő vízre nincs is remény, de a felszín alatt 10—15 méter mélyen maradó vizet sejtjenek a kiküldött szakértők. Mezőszentmihálytelke közvetlen a marosludas—besztercezi vasut mellett fekszik s így kétségtelenül a legalkalmasabb hely a négy közül a próbafurás megkezdésére; a többi három község 10—12 kilométernyire lévén a vasutól, a furógégek szállítása miatt nagyobb költséget igényelnének. De történeljék bárhol is, csak meglegyen az első mély furás, amely mind geológiailag, mind gyakor-

latilag a legérdekesebb furásnak ígérkezik hazánkban.

— **Az építőiparosok, gyárosok és fakereskedők figyelmébe.** Az építő-ipar terén működő mernokok, építészek, építő- és kőművesmesterek, teglagyárosok, nemkülönben a fakereskedők és az építőanyag eladásával foglalkozó kereskedők, bérlok, és szállítók üzleti tevékenységük kifejtésénél a leghasznosabb utbaigazításokat a „Vállalkozók Lapja” című Budapestén 28 év óta megjelenő szaklapban találhatják. Előfizetési ára felévre 8 korona. Mutatványszámot díjmentesen küld magyar vagy német nyelven a Vállalkozók Lapja kiadóhivatala, VII., Erzsébet-körút 8. szám.

A lesóványodást

meggátolja, a testet, a gyermek húsát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplalek gyermekek részére, és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy

sok ezer gyermek meggyógyult

e szer használata által. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adjanak neki SCOTT-féle Emulsiót.

Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkotórészekből összeállított SCOTT Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

— **A római tűzoltó-kutya.** Pippo, a római tűzoltó-kutya, az örök város egyik nevezetessége elhunyt, miután számos éven keresztül teljesítette a via genovai tűz-órságon szolgálatot. Származására nézve lompos, fésületlen uszkar volt, esze azonban annyi volt, mint ebtársai közt nagyon kevésnek. Valamikor egy szegény asszonyé volt, de már korra ifjuságában nem lehetett birni vele, ha tűzoltó-egyenruhát látott. Végre tulajdonosa odaajándékozta Róma derek tűzoltóinak, kiknél az első percztől kezdve nagyon lelkiismeretesen teljesítette kötelességet. Mikor a riadót megfújták, az uszkar hangos csaholással rohant egyik ágytól a másikig s addig nem nyugodott, míg minden ember a helyen nem volt. Azután a gőzfecskendő után a tűzhöz ügetett, s ott őrt állt. Jaj volt annak, a ki hivatlanul hozzányúlt a fecskendőhöz. Pippo morogva ugrott neki s másformára szabta a nadrágját. Kedvencz tűzoltóit még a letrára is követte, a nélkül, hogy valaha baja történt volna.

— **Tüdőbajosok,** kik a Grundmann-féle köhögés és tüdőbaj elleni teát és cukorkát még nem ismerik, saját érdekükben figyelmeztetnek ezt a teát mielőbb kipróbálni. Mindenféle köhögést, nyálkát, rekedtséget, gége és torokbajt azonnal kigyógyít. Alantí gyógyszerész 20,000 ingyen kostoló-próbát küld ezért mindenkinek, ki pontos címét közli. Grundmann Apotheke, Berlin SW. Fridrichstrasse 207.

— **Dizsmű az ifjuságnak.** Igen szép kiállítású és becses tartalmu dizsmunka jelent meg a Légrády Testvérek kiadásában „Tengereken innen és tengereken túl” címmel. Ebben a nagy 350 oldalra terjedő könyvben a szerző, Donászy Ferencz, a képzelethez és az értelemhez egyaránt szóló természeti képeket ad, művészi kivitelű illusztrációk kapcsán. A szülők az ő gyermekeiknek aligha adhatnak szebb és értékesebb karácsonyi ajándékot, mint ez a munka, amely az állatok világából nyújt mesterien megírt rajzokat. A dizsműhöz 6 színnyomatu és 8 fekete melléklet van csatolva azonkívül, hogy az érdekes szöveget negyvenegy kép illusztrálja. Ez a munka az idei karácsonyi könyvpiacznak egyik legbecsesebb műve s azt hisszük, hogy nagy elterjedésben lesz része. Ára 7 korona. A dizsmunka minden könyvkereskedésben kapható.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Főmunkatárs:
Dr. Szász Pál.

Kiadó:
Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részv.-társ.

Bérleti hirdetmény.

A Bethlen-kollégium tulajdonát képező

Főtéri 39. számú ház

(volt „Sisak” vendéglő helyiség) 1908. évi január 1-től kezdőleg 6 évre, nyilvános árverés útján bérbbe adatik.

Kikiáltási ár 1222 korona.

Bánatpénz 10%.

Árverés 1907. december hó 17-én d. e. 10 órákor tartatik a kollégium jószágigazgatósági irodájában, hol a részletes feltételek korábban is megtudhatók.

Zárt ajánlatok is elfogadtnak, ha azok a szóbeli árverés megkezdéséig beadtnak s a szabályszerű bánatpénzt tartalmazták.

Nagyenyed, 1907. december 10.

A Bethlen-kollégium
237 1—2 jogügy- és jószágigazgatósága.

Fischer és Társai
faiskolák és szőlőoltvány telepek
Nagyenyed (Alsó-Fehérmegye)

nemcsak kifogástalan facsemetéket, hanem a legjobb minőségű fajtisztá

szőlőoltványokat

is szállítanak.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Talajvegyelemzéseket ingyen eszközünk.

238 1—1

Ifj. MÉLÁSZ JÁNOS ÉS TÁRSA

női és férfi divatáru, fehérnemű és rövidáru raktára; temetkezési és hullaszállítási vállalata Nagyenyeden, Főtér 3. szám.



Bátorkodunk a n. é. helyi és vidéki közönség szíves figyelmét a most újonnan berendezett női és férfi divatáru, fehérnemű és rövidáru raktárunkra főlhívni, hol jutányos árban és a legpontosabb kiszolgálás mellett szerezhető be minden szükséglet.



Temetkezések rendezését és hullaszállítást legmóltányosabb árak mellett eszközölünk, egyszerű és díszes kivitelben

RHEUMA**ÉS VÉRTISZTÍTÁS.**

Tisztítsd a vért! Egy vértisztító-kúra egy az egészséges, mint a beteg embernek feltétlenül szükséges! Egy kitűnő, a széles világban kozmikum vértisztítószer Grundmann P. gyógyszerész (Berlin SW., Friedrichstrasse 207.) antireumatikus vértisztító-teája. Mint háziaszer ajánlatos romlott savak, kiütések, bőrvizskéteg, reuma, hólyag és vesebajok, vértelődés stb. esetén, és ezért nem szabad egy családban sem hiányoznia. A tea beszerezhető Grundmann P. gyógyszerész Berlin SW., Friedrichstrasse 270. Próbát és képes broszúrát ingyen küld. Eredeti csomag 1, 2 és 4 korona, Magyarországra vámmentes. 236 1-6

Egyedüli legelső bevásárlási forrás!

Lányi Lajos

női és férfi divat-üzlete
NAGYENYEDEN.

Értesítem a t. vevőközönseget, hogy **ősz** és **téli** bevásárlási utamról **hazaérkeztem**. Raktáramon vannak a legszebb és legújabb női divat kelmék, u. m. flanelok, cheviotok, angol szövetek, delének és minden minőségű barkhettek. Bluz ujdonságok. Női, férfi és gyermekcipőkben az országghírű **Vaczi Kobrak-gyárnak** egyedüli taktára, Nagy választék hazai gyártmányú vászonárak és fehérművek, kalapok, kesztyűk, harisnyok, flaneltakarók, paplanok és matrácok.

Allandó nagy választék női ruhádzsekben, selymek és belésárakban. Gyásztuba kelmékben meglepő választék.

Temetkezési cikkek, sírkoszorúk stb. feltűnő olcsó árakban szerzhetőek be.

Tanuló ifjúság részére szükséges árak nagy választékban.

!!A legszolidabb és legpontosabb kiszolgálás!!

Óriási választék!

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbeli készítését, továbbá villanyesengők, telefon és villanéhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerezést, végre mindennemű gőzeséplők, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaságközönsegek saját műhelyében összeállított elpusztíthatatlan acélfejű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tejszöket kieserélek, vagy kívánság szerint átalakítok.

Szakmámba vágó költségvetéssel díjtanul szolgálók Beesés pártfogást kér

kiváló tisztelettel

12 99-104

HEGYI JÁNOS,

műlakatos és gépjavitó műhelye

Nyomatott a Nagyvendői Könyvnyomda és Papírnyomda és Papírnyomda részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyvendően.

A csombordi uradalomban eladó angol óriási dog

2 darab nagy 9 hónapos, darabonkint 30 korona, 6 darab kicsi 4¹/₂ hetes, darabonkint 10 korona.

Értekezhetni a csombordi gazdaság ispánjánál. 229 3-3

Eladó!

60 kat. hold I-ső rendű

földbirtok

egy tagban a Bánffy-kastélyal szemben.

1 holdas telek uteza-fronttal a Baromvásár-utczában a Sarpataki-utczával szemben.

2 holdas házastelek szőlővel, a Bethlen-utca 21. szám alatt szintén széles uteza-fronttal.

Értekezhetni: **dr. Müller Jenő** ügyvéd úrnál.

235 2-3

Nagyvendői Kisegítő Takarékpénztár részv.-társ.

Részvénytőke: 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhető pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttatja.

Allandó betétet 5% kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Nagyérdemű vevőközönseget!

Van szerencsém a n. é. vevőközönseget becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon **Vár-épület 8. sz. alatt**

női- és férfi-divatüzletet

nyitottam, hol allandóan dús választékban tartok jöminőségű, hazai gyártmányú **női-, férfi- és gyermek-czipőket, férfi- és flukalapokat, ing, gallér, kézelő, harisnya és esőernyőket.**

Továbbá vásznak, flanelok, ezibelm, lodenszövetek, szöttes, zephir, cretonok, parketok. **Ujdonságok** női divatkelmék és cheviotokban. Ágyterítők, függönyök, paplanok és még sok itt fel nem sorolt cikkek.

Miután bevásárlásaimat **kizárólag készpénzzel** eszközölöm és nagy mennyiséget veszek, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy az üzletben lévő összes cikkekkel feltűnő **olcsó gyári árban** számíthatom.

Ezek után kérem a n. é. vevőközönseget becses pártfogását, hogy alkalmam legyen olcsó árainról meggyőződtenni.

Tisztelettel

Weinberger Miksa.

Vár-épület 8. szám.

182 25-25

Feltűnő olcsóság tennis flanelokban 15 krajczártól kezdve.

Nagy választék hazai gyártmányú Cobrak-fele czipőkben.